

Lausunto

17.02.2021

Asia: LVM035:00/2019

Valtioneuvoston periaatepäätös logistiikan digitalisaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

INFRA ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston periaatepäätöksestä logistiikan digitalisaatiosta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Marinin hallitusohjelman tavoitteet liikenteen digitalisaation, palveluistumisen ja yhteiskäytön edistämiseksi ovat kannatettavia. Nyt lausuttavana oleva logistiikan digitalisaation periaatepäätös on osa liikenteen alalla käynnissä olevaa suurta muutosta, jota edistetään lausuttavana olevan periaatepäätöksen ohella mm. myös valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja fossiilittoman liikenteen tiekartan avulla.

Digitalisaation rooli logistiikan tehostamisessa on olennainen ja jo nyt digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään monen alan toimijan toimesta.

Keskeisenä tavoitteena on hallita koko kuljetusketjuun liittyvää dataa avaamalla eri osapuolten tuottama tieto koko kuljetusketjun sekä erilaisten palveluntarjoajien käyttöön.

Tätä maalia tavoitellessa on hyvä ottaa huomioon, että osa kuljetusketjuun liittyvistä, etenkin yritysten tiedoista, voi olla niiden kilpailutekijä, jonka luovuttaminen kilpailijoille ei ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi on tärkeää huolehtia siitä, että kuljetettavaan tavaraan saattaa liittyä ominaisuuksia, jotka eivät missään tapauksessa saa joutua ulkopuolisten tietoon. Tällaisia tietoja ovat infra-alalla esimerkiksi tietyt räjähdeseineiden kuljetuksiin liittyvät tiedot tai muut VAK-tiedot. Tietojen tulee olla niitä tarvitsevien viranomaisten käytettävissä, mutta muiden kuin viranomaisten osalta yrityksille pitää antaa mahdollisuus jättää ilmoittamatta sensitiivisiä tietoja kuljetettavasta materiaalista.

Erilaisista fyysisiin väyliin sijoitettavista antureista sekä esimerkiksi logistiikkaa palvelevista ajoneuvoista automaattisesti kerättävä tieto luo arvokasta tilannekuvaa maanteiden palvelutasosta ja sitä on tärkeä kyetä hyödyntämään esimerkiksi väylien kunnossapidon ja päivittäishoidon lähtötietoina. Esimerkiksi tiedot maanteiden liukkaudesta ja lumitilanteesta tai vaikkapa päällysteen tasaisuudesta ovat arvokkaita tietoja maanteiden kunnossapitoa ja hoitoa tekeville yrityksille sekä muille tienkäyttäjille.

Toinen periaatepäätöksen keskeinen tavoite on lisätä kansalaisten ja yritysten mahdollisuuksia kuljetusten tilaajina vaikuttaa omaan hiilijalanjälkeensä. Tavoite on hyvä, mutta kansallisen mallin rakentaminen ilman kansainvälisesti sovittuja standardeja saattaa kokonaisuuden kannalta johtaa turhan työn tekemiseen. Mallin rakentamisesta pitäisi sopia kansainvälisesti ja ottaa kansainvälisesti hyväksytty malli käyttöön Suomessakin.

Yhtenä toimenpiteenä periaatepäätöksessä mainitaan kehitettävän digitaalista infrastruktuuria osana fyysisen liikenneinfrastruktuurin kehittämistoimia. Tämä toimenpide sisältää ns. digitaalisen kaksosen toteuttamisen, mikä on INFRA ry:n näkemyksen mukaan järkevä tavoite. Fyysinen infrastruktuuri toimii alustana digitaalisille palveluille ja jatkossa esimerkiksi mahdollistaa automaattisen ajon. INFRA ry haluaa muistuttaa, että digitalisaatiosta saadaan täysi hyöty vain siinä tapauksessa, että alustana toimiva fyysinen infrastruktuuri on hyvässä kunnossa ja sen päivittäishoito korkeatasoista.

Syrjö Paavo
Rakennusteollisuus RT ry / INFRA ry